

Vse spise, v oceno poslane knjige itd. je pošiljati na uredništvo — naročnino, reklamacije in vse administrativne stvari pa na upravništvo v Ljubljani, Učiteljska tiskarna, Frančiškanska ul. 6/I. Vse pošiljke je pošiljati franko. Reklamacije so proste poštnine. Rokopisov ne vračamo. Telefon uredn. 312.

UČITELJSKI TOVARIŠ

Stanovsko političko glasilo UJU. - Poverlenišvo Ljubljana

Izhaja vsak četrtek. Naročnina znaša za neorganizirane 60 Din, za inozem. 80 Din. Posamezna šte. 1-50 Din. Članstvo „Pov. UJU — Ljubljana“ ima članarino že plačano naročnino za list. Za oglase in reklamne notice vseh vrst je plačati po Din 2-50 od petih vrst. Inzeratni davek posebej. Pošt. ček. ur. 11.197.

Za novo stanovsko ideologijo in zavest učiteljskega stanu.

Za politično svobodo, kulturni dvig in poglobitev nacionalne smeri učiteljstva. — Z novim pravcem je na vseh teh temeljih organizacija mnogo pridobila. — Kdor sedaj izstopa iz UJU, škoduje samemu sebi in celokupnemu učiteljskemu stanu.

»Naših neuspehov je največ križva ideologija, v kateri živi državno uradništvo. Stanovska ideologija in zavest je skoro pri vseh strokah državnega uradništva nerazvita in jo prevlada strankarska zavest in ideologija. Vprašati se moramo v prvi vrsti, koliko smo storili, da se dvigne in utrdi stanovska ideologija in stanovska zavest?«

Tov. Šestan, občenemu zboru »Zveze drž. nameščencev za Slovenijo«, dne 2. jan. 1927.

Nikakor ni bil namen deklaracijskega pokreta odvzeti učiteljem-naprednjakom njihovo prepričanje, kakor ne smatramo po deklaraciji za namen organizacije spreobračati morda klerikalce v liberalce ali liberalce v klerikalce.

Popolnoma napačno je tudi bilo postopanje onih, ki so hoteli s stanovsko organizacijo podokratiti vse učitelje — radikale, socialiste in — narodne socialce ter učitelje-klerikalce izpreminjati v »naprednjake« ali narobe. To je po grešeno! Saj to vendar ni naloga stanovske organizacije in oni, ki so delali tako, so delali v škodo organizacije in stanu.

Saj so s tem sami vzgajali neznačajnost, ker niso pripustili učiteljstvu svobodnega političnega prepričanja in niso ščitili svobode prepričanja.

Deklaracija ravno hoče, da si vsak učitelj ohrani svoje politično prepričanje, da ga ne menja po režimih in ostane vsakdo trden pri svojem prepričanju ter ga ne izpreminja ne iz koristolovstva in ne zaradi sile. Deklaracija hoče zaščititi vsakomur njegovo prepričanje in hoče ščititi vselej vsakega učitelja, ki bi ga katerikoli režim hotel preganjati v službi zaradi njegovega prepričanja. Ona hoče varovati vselej državljanske pravice učiteljstva!

Deklaracija hoče, da ostane učiteljstvo značajno in obdrži tudi svoj politični značaj.

Zato je grdo obrekovanje trditev, da se hoče z deklaracijskim pokretom organizacijo poklerikaliti, da se jo hoče z vstopom članov Slomškove zveze poklerikaliti in da se hoče omajati »napredne« vrste. Ne to, in ne narobe!

Boj gre ravno proti prejšnjemu postopanju, s katerim se je gojila med učiteljskim

teljstvom taka neznačajnost na eni in drugi strani in se je vpraševalo pri službenih zadevah po političnem pripadnosti, mesto po službeni in strokovni sposobnosti.

Deklaracija ravno hoče, da si obdrže svoje prepričanje vsi učitelji-demokrati, radikali, klerikalci, socialisti, in zahteva, da organizacija ščiti prepričanje vsakega učitelja, da bo vsak učitelj našel zaslonbo v njej, če bo preganjan, in si bo na podlagi tega lahko obdržal svoj značaj.

Naloga stanovske organizacije je pa vse druga, kakor spreobračati glede strankarsko političnega prepričanja učiteljstvo

Popolna zaščita državljskih pravic, zaščita političnega prepričanja in zaščita značajnosti, to so tako visoke vrednote deklaracijskega gibanja in tako visoki etični postulati, da morajo zmagati pri treznomislem učiteljstvu in v javnosti.

To je stanovska ideologija, to je stanovska zavest, ki mora prodrati med učiteljstvom v korist šolstva, naroda in države. Na podlagi stare ideologije je jelo propadati šolstvo, narod in država, ta ideologija je bila kvarna, naravnost škodljiva.

Deklaracija nikogar ne odvrča od političnega delovanja in dela v strankah. Nasprotno, ona hoče ustvariti temelj, da bo lahko vsakdo delal svobodno in brez posledic preganjanja v stranki, kateri pripada, t. j. da ga zaradi tega ne bodo v službi preganjale druge stranke.

Vsi organizirani člani pa morajo v svojih strankah iznašati skupne stanovske zadeve in braniti vse člane stanu, ki se jim dela krivica.

Organizacija hoče ščititi vsakogar, da ne bo preganjan zaradi dela v kaki stranki in mu s tem ravno brani njegove državljanske pravice, ki mu jih često nasilno kratijo politične stranke.

Skupno bomo torej vsak pri svoji stranki branili stanovske interese in s tem dvignili svoj stan, da ga bo morala upoštevati vsa javnost.

To je ona velika pridobitev, ki si jo je izvojevalo učiteljstvo v poslednjem času.

nasproti, to je potom samodelavnosti, samoustvarjanja, samopridobitve do duševnega pridobivanja.

Ni najti v zgodovini primera, da bi katera doba v zgodovini prinesla toliko prevrata v vzgojnem delovanju, kot današnji dnevi. Dozdeva se mi, kot da bi se šolskim prostorom odprla okna in vrata na stežaj, da bi kolikor mogoče mnogo svetlobe, solnca, zraka, življenja, ki vrvi zunaj, našlo vstop v šolske prostore. Ni več naloga naše šole dečje glavnice napolniti z učenostjo knjig, ampak dati ji sposobnost, kako si pridobiva znanje in samostojni način delovanja po Kerschenshteinerju.

Seveda ne bomo mogli ustvariti take šole čez noč, tudi ne z referati, tudi ne s knjigami, ampak le potom dela po načelih, ki jih nam propagira nova šola bodočnosti, t. j. z našo samodelavnostjo, z našo samopridobitnostjo, z našim iskanjem potov in načinov, stopati počasi korak za korakom, da se približamo cilju šole bodočnosti ter iz Cankarju tako osovražene šole učilnice, ustvarimo šolo solnčnega belega proda, šolo veselja, šolo življenja.

Tu v uvodu moram omeniti, da je moje delo samo slab korak proti cilju delovne šole, da je le prehod v pravo

Svobodni državljani hočemo postati in ustvariti si hočemo tako organizacijo, ki bo sposobna braniti svobodo poedincev in celega stanu na vse strani. Novega življenja, nove in lepše bodočnosti hočemo za učiteljski stan.

In tega nečemo nekateri razumeti. Ne morejo razumeti, da se je z novim pokretom koristilo strankam in učiteljskemu stanu. Odstranilo se je nemoralno podlago, ki je vladala do sedaj, da se je za službene in osebne zadeve zahtevalo od učitelja, da zataji svoje prepričanje oziroma, da se ga je službeno preganjalo zaradi političnega prepričanja, četudi je bil najvrlejši delavec v službi in popolnoma na svojem mestu.

Z novim položajem bo lahko vsakdo neovirano in javno izpovedal svoje prepričanje in delal po svojem prepričanju, ker ga bodo ščitili učitelji pristaši vseh strank, ako bodo njihove stranke kršile pravice stanu; lažje se bo javno udeleževal, kakor se je dosedaj.

Za enotno fronto vsega državnega uradništva.

Zakaj ni še likvidirano uradniško in s tem tudi delno učiteljsko vprašanje. — Kaj je potrebno za rešitev uradniškega problema. — Naši cilji.

1. Pri nas ni izdelan in utrjen kriterij o državni administraciji, njenem cilju in njenem delokrogu.

2. Nimamo še dobre, kompaktne uradniške organizacije, ki bi bila sposobna izvajati in braniti svoj položaj in svoje lastne interese v celi državi. Uradniki so v večjem še desorganizirani brez prave samostojne ideologije, strankarsko in politično zastrupljeni in prepuščeni sami sebi, da se na vse dopuščene in nedopuščene načine bore za svoje pravice in svojo materialno eksistenco. Torej manjka kolektivne akcije večjega razmaha.

3. Tretji vzrok leži v brezbrzičnosti vseh političnih strank, ki niso hotele in niso smele rešiti tega vprašanja, ker se jim nje ga likvidacija ne bi rentirala.

Zakaj?

Ker se stranke v politični borbi poslužujejo uradniškega aparata. Izgubiti ta aparat pa pomeni, odpovedati se enkrat za vselej tako priložnostnega orodja za politične spekulacije ob priliki volitev, kakor tudi izgubiti oblast nad uradništvom in s tem omejiti vsemoj svojim političnim strankam v izvedbi notranje politike in vseh programnih olajšav, ki so potrebne za varstvo eksistencialnih interesov lastne stranke.

In vprašujem se, ni li že enkrat čas, da smo uradniki izključno organi administracije in interesov države, t. j. nezainteresirani posredovalci izmed običnih in posebnih interesov države in državljanov. S tem ne

Zato je povsem nerazumljivo početje je onih, ki hočejo s silo tirati učiteljstvo nazaj v stare razmere.

Stanovska zavest in nova ideologija bo prodrila, ker je zdrava. Zato ima tudi bodočnost. Novi stanovski zavesti in novi stanovski ideologiji se polagajo med učiteljstvom sedaj temelji in s tem zdravi, etični temelji tudi za drugo javno življenje.

Boj se torej vrši med starimi in novimi idejnimi temelji, med starimi in novimi nazori, med starimi in novimi načeli za bodočnost učiteljskega stanu.

Organizacija in učiteljski stan je z novim pokretom zelo mnogo pridobil, ker si hoče postaviti temelje za politično svobodo in hoče v tem pogledu izboljšati javno moralo, kar smo dokazali danes; pridobil je pa tudi zelo mnogo v idejnem pogledu, kar se tiče dviga kulturnega dela in nacionalnega dela učiteljstva, kar hočemo dokazati prihodnjic.

bi dobile zadovoljenja in ugotovitve samo uradniške vrste, temveč tudi zahteve in želje celokupnega naroda.

Za rešitev uradniškega problema je potrebno:

1. Kar najjasnejše precizirati in utrditi cilj državne administracije v smislu narodne koristi in potrebe.

2. Primerno temu odrediti tudi položaj uradnika in njegovo razmerje do države in poedincev in to:

a) smatrati državo kot delodajalko uradnika,

b) smatrati uradnikov položaj kot suvereno gesto zapovedujočega,

c) uvesti enako zakonsko obvezo za obe strani, za državo in za uradništvo.

3. Točno odrediti in določiti pravice uradnika in njegove dohodke po avtomatični lestvici cen življenjskih potrebščin, glede na računajoč pri tem vedno na princip, zaščititi minimuma za eksistenco, t. j. uvesti plače v zlati valuti.

4. Za slučaj nesposobnosti, zadobljene v službi in izven nje, kakor tudi za slučaj starosti zagotoviti uradnikom stalno do smrti in dovoljno rento za življenje.

5. Odstraniti politični vpliv ob podelitvi novih službenih mest ter uvesti razpis kot najboljši način za rekrutacijo novih uradnikov.

6. Tesna združitev in organizacija vsega državnega uradništva. P. J.

LISTEK.

ZMAGO BREGANT:

Šola bodočnosti in pot k njej.

»Dali so me v šolo, v ono pusto, srečnega pogleda, od vseh strani zadelano, kjer ni ne solnčnega belega peska, ne razbitih loncev, ne kljukastih ponev, ne pipcev brez ročnika in kapeljnove še celo ne. Samo trde človeku nerazumljive besede so tam in velike črke na črno tablo zapisane!« tako je obsodil našo staro šolo veliki naš Cankar.

»Enajste šole,« šole dela, zibel življenja, solnca, cvetočih travnikov, belih cest, temnih gajev, otroškega radovanja si je želel, ki bi sipala svetla bogastva, lepote, ki jih hranijo domače vsakdanjosti radostnim, smehljajočim obrazom.

Taka šola naj bi bila delovna šola (po Layju), ustvarjajoče učenje (po Seifertu), pedagogika dela (po Plecherju), produktivno delo (po Gansbergu), pot k sili (po Scharlmannu), samodelavnost in ustvarjajoče veselje (po Wetekampu), učna in delovna šola (po Wohlrabu), produktivna šola (po Žgecu), šola dožitkov (po Vogtu); vsa ta razna imena vsebuje šola bodočnosti ter gredo istemu cilju

produktivno šolo, kajti ne poderimo vseh mostov prošlosti za seboj, pomnimo, da v naših žilah teče kri stare šole ter da bi on, ki bi razdril vso preteklost za seboj, bil rušilec, a ne ustvaritelj. Pač pa stopajmo takoj na pota, ki vodi k šoli bodočnosti — in kjer le moremo, upajajmo prekrasna načela, da jih propagirajo apostoli nove šole. Da lahko kritično pravilno sami sebe orijentiramo in da se ne izgubimo enostransko ter ne zgrešimo pravega cilja delovne šole, si moramo biti na jasnem z načeli delovne šole.

Sodobno je mogoče razločevati v reformah šolstva tri struje, ki propagirajo delo v šoli.

A. Najstarejša struja zahteva takozvani »rokotvorni pouk za dečke«, ki je uveden tudi po novem učnem načrtu v naše šole ter naj ga danes uvajamo v naše šole. S Prešernom bi vzkliknil: »Kaj pa je tebe treba bilo.« Naši učni načrti kažejo, da imamo opraviti s to strujo propagatorjev ročnega dela v šoli. Smoter »ručnega rada« je priučenje ročne spretnosti pri dečkih ter je vsled tega oddaljen od drugih predmetov, njegova izvršitev je mogoča samo v posebnih urejenih šolskih delavnicah. Razen priučanja rokodelske spretnosti je z njim

v zvezi le ona vzgoja, ki je zvezana z vsakim delom. Za splošno izobrazbo ne pride torej v poštev. Njegovo obligatorično uvedbo je odbilo nemško učiteljstvo v Kölnu že leta 1900; a mi ga uvajamo šele danes.

Kakšno stališče zavzame naše učiteljstvo, ni znano, ker je bilo postavljeno pred izvršena dejstva uradno predpisanih učnih načrtov. Vidi se pa, da odločujoči faktorji pripadajo tej struji, saj naša tečaja za »ručni rad« govore o tem dovolj. Baš tečaj »ručnega rada« me je odvrnil od njega ter me zapeljal v naročje delovne šole. Propagando »ručnega rada« v naši državi je izvršil ameriški pomladek Rdečega križa, ker hoče tudi tu zaslužiti Amerika Evropo. Ameriški princip dela, kjer je človek le nekaj mrtvega stroja, oziroma mrtvo kolesce v stroju življenja, ni za nas, ki hočemo biti čuteče kolesce našega skupnega žitja.

Srbija je uvedla rokotvorni pouk po prizadevanju Adžića, upok. uprav. učiteljske šole v Nišu, ki je v Leipzigu obiskal tečaj za ručni rad leta 1886. ter spisal knjigo »Ručni rad u niškoj školi, suvremno ped. pitanje«. Ta je bil tudi apostol te ideje ter njene uvedbe v osnovno šolo.

(Dalje prih.)

Učiteljicam!

Gibanje ženstva. — Organizacija žena v »Ženskem Pokretu«. — Ustanovitev glasila.

Obhajamo obletnico ustanovitve »Ženskega Pokreta« v Ljubljani.

Spominjate se na proglas, ki smo Vam ga poslale skupno z vabilom k ustanovnemu občnemu zboru in sodelovanju. V tem proglasu smo obrazložile naše stremiljenje in naš cilj, ki ga ponavljamo združenega v kratkih besedah: prosveta žene, dosega vseh državljskih pravic za ženo. In ker živimo v času, ko gospodarske razmere same tirajo ženo v boj za obstanek, ko začnjenja sama na sebi čutiti, da ima pravico le delati, plačevati davke, trpeti pod krivičnimi zakoni, ki so jih snovali moški brez njenega sodelovanja — sebi v prilog — zato se jih je odzvalo našemu klicu dovolj častno število in se včlanilo v našem društvu.

A ne samo v Ljubljani, temveč po vsej državi se je začelo oživljati žensko gibanje, tako, da imamo po raznih krajih države že 15 »Ženskih Pokretov«, ki so vsi živahno na delu. A kar nam najbolj jamči, da bo naše delo uspešno, je to, da so vsa ta društva v tesni zvezi med seboj, da streme s skupnim delom za skupnim ciljem. In da bi bilo delo še bolj poglobljeno in enotno, so se vsi »Ženski Pokreti« združili v Alijanso Ženskih Pokretov, katere upravni odbor se sestane večkrat na leto k skupnim posvetovanjem.

Tu se je pojavila takoj spočetka potreba po enotnem glasilu, ki naj ojači naše medsebojne zveze, nas bodri v skupnem delu, nam daje pobudo, dviga našo samozavest ter pridobiva novih naročnic za naše ideje.

List bo razpravljal o vseh aktualnih vprašanjih s stvarno-kritičnega — ne z enostransko strankarsko-kritičnega vidika. Tako bo najbolje ustrežal namenu našega pokreta: pripravljal bo ženo za njeno bodočo nalogo v javnem življenju, ki jo bo morala prosmatrati s stališča socialne pravičnosti, ne s stališča strankarskega koristolovstva. Utiral bo pot prepričanju, da politika ni to, za kar jo smatra dandanes večina ljudi: brezobzirna borba za strankarske in osebnosti, ampak, da je njeno bistvo delo za blagor človeštva. Kajti le če bo žena prepričana o pravem namenu politike ter

bo uravnala svoje delo po tem prepričanju — le tedaj je vredno boriti se za dosego ravnopravnosti z možem na vseh poljih javnega in zasebnega življenja.

Prepričane smo, da nam bodo na tej poti podali roko naši najboljši in najbolj posteni možje, ki že uvidevajo, da mora biti borba za izboljšanje družabnih razmer skupna. Kakor družina najlepše uspeva v sloznej, enakovrednem sodelovanju moža in žene, tako bo tudi država, družba dossegla najvišjo možnost razvoja šele tedaj, ko se bodo s sposobnostmi moža družile ženske zmognosti k skupnemu harmoničnemu delu za skupni blagor.

Zato nikar ne prezrite našega klica z gesto odpora proti vsemu, kar je v kakršni koli zvezi s politikom. Ravno sedaj je bolj kot kdaj prej dolžnost vsake žene, da se zanima za vprašanja, ki spadajo v področje politike, kajti baš sedaj se snujejo zakoni, ki pišejo tudi ženi njeno usodo — brez nje. In ali ni med našimi ženami ravno učiteljica v prvi vrsti poklicana, da se zanima za vsa javna vprašanja, bodisi v svojem lastnem interesu, bodisi z ozirom na svoje stališče, ki ga ima zlasti na deželi napram drugim ženam, ki čisto pri njej iščejo nasvetov in pobude. »A če sama ni informirana, kako naj si pridobi zaupanje in kontakt z ljudmi, na katere je več ali manj navezana že vsled značaja svoje službe?

Zato upamo, da Vam bo dobrodošel naš list, ki bo izhajal pod imenom »Ženski Pokret«. Stalne rubrike bodo imele sledeča vprašanja: položaj žene v javnem življenju, socialna vprašanja, politični pregled, vprašanje o miru, poročila »Alijanse Ženskih Pokretov«. Poleg tega bo list prinašal tudi beležke iz higijene, gospodinjstva, mode itd. Tiskal se bo za Hrvatsko in Slovenijo v latinici, za enkrat v srbohrvaščini, slovenski članki, ki bodo dobro došli, bodo izhajali v slovenščini. List bo izhajal vsakih 14 dni, prva številka izide 1. februarja t. l. Vsaka številka bo veljala 2 Din. Prvo številko bomo poslale vsem našim članicam, upamo pa, da se tudi druge odzovejo našemu vabilu in čimprej javijo svojo naročbo na list pri »Ženskem Pokretu« v Ljubljani.

O kongresih inozemskega učiteljstva.

V naših strokovnih listih se jako malo piše o kongresih učiteljstva v tujih državah, kakor je vobče zanimanje za gibanje učiteljstva onstran naših meja jako neznatno. To se vidi že po tem, da v mnogih mednarodnih učiteljskih organizacijah ni zastopano, vsaj v reprezentančnem številu, jugoslovnsko učiteljstvo, kar si tolmačijo inozemski učitelji na način, ki ne more biti za nas časten.

Da ponovim staro frazo: kongresi so duša učiteljskega gibanja in na njih najjasneje spoznamo napredovanje ali nazadovanje učiteljstva. Še več; ako hočemo dobiti jasno sliko socialnega in materialnega stanja učiteljstva v kaki državi, prečitajmo poročila o njegovih kongresih. Za našo mlado in še nekonsolidirano organizacijo je to brezdvoma zanimivo in potrebno. Najbolj pa je zanimivo primerjati naše kongrese in inostranske, kaj se dela na teh in onih in kaj se dosega na teh in onih kongresih.

Podatki o opisanih kongresih so zajeti iz esperantskih listov.

Kongres francoskega (avantgarde) učiteljstva.

To je federacija okrog 3000 učiteljev, ki je včlanjena v Moskovski Internacijski.

Na Rakeku, v pustu 1927.

Patriotizem.

(Prosti spis — domača naloga.)

Patriotizem je pojmovni samostalni, srednjega spola, ker ga rabijo moški in ženske; oblike je nedoločne.

Skratjšana oblika patriotizma je patriot. Patriot je oseba. Oseba, ki ni patriot se imenuje antipatriot. Antipatrioti se shajajo v gostilnici k »Deklaraciji«, patrioti pa v gostilnici k »Razjedinstvu«. Gostilnic je največ v Ljubljani. Bar je tudi tam. V gostilnici »Deklaracija« točijo čisto vino, drugje pa motno. Jaz ne pijem vina, moj papa ga pije. Mama pravi, da preveč, papa pa, da premalo. V baru plešejo ženske. Mama pravi, da so grde, papa pa, da so fejsst. Jaz ne vem kakšne so.

Patrioti so stari in novi. Stari so tisti, ki so bili že pred vojno patrioti, novi pa so postali po vojni. Vojna je potrebna. Če je ni, jo pa naredimo. Papa pravi, da silijo patrioti v Beograd.

Reka Sava je patriotska, ker teče doli. Papa pravi, da patriotizem nese. Naša pitka tudi nese kakšenkrat.

Patrioti in antipatrioti imajo to skupnost, da so zapriseženi. Patrioti so prisegli z obema rokama, antipatrioti pa z eno.

Kadar se preseli k nam fašist, postane patriot.

Najboljši patrioti so policaji.

Oblika: Vsečina: Mitja Ribičič.

Njen kongres se je vršil v začetku avgusta 1926 v Grenoblu. Pokazal je vnovič svojo se predvzno znano borbenost proti stiskajočim reakcionarnim potencam in svojo enotnost, kljub različnim tendencam, ki se v federaciji križajo. Okoli 300 članov se je udeležilo debate in med njimi posebno mnogo mlajšega učiteljstva, kar kaže, da je federacija privlačna za mlajše učiteljske generacije in to radi njenih jasnih ciljev in metod.

Pred pravim kongresom so zborovala 3 društva:

80 učiteljic

(ki so zastopale 36 okrajnih društev učiteljic) je na svojem zborovanju razpravljalo o vprašanjih sirotišč, izvenzakonskega materinstva, socialni zaščiti delavk in služkinj, nenormalni deci itd.

Mladoučiteljsko društvo

(150 delegatov iz 30 društev). V prvi resoluciji je zahtevalo enotno organiziranje vsega proletarijata (intelektualnega in manualnega), ker obstoj dveh francoskih proletarskih federacij ovira enoten nastop proletarijata za dosego svojih ciljev. V drugi resoluciji pokazuje »mladi kongres« mizerno stanje, v katerem se nahaja mlado uradništvo vseh strok. Protestira proti povišanju plač za samo 12% in konstatira, da je pri vseh zviševanjih plač najbolj oškodovano mlajše učiteljstvo oz. uradništvo, ker se dodatki budžeta izdajo v večini na plače višjih stopenj, torej starejšega učiteljstva. Kongres misli, da sindikalisti ne morejo odobravati stopenj plač za isti poklic in delo, ker je to nasprotno načelu: »za isto delo, isto plačilo«.

Profesorji srednjih in višjih šol,

udruženi v federaciji, so imeli prvič svoj poseben sestanek, kjer so pokazali voljo za skupno delo z ostalim proletarijatom.

Pri otvoritvi skupnega kongresa federacije je govoril o Internacijski vzgojiteljev njen sekretar Vernochet. Resno je opomnil francosko sekcijo, da ne zasleduje dovolj pozorno napredovanje Internationales, katero je ona stvorila pred 6 leti. Poročal je, da je na zadnjem kongresu Int. org. na Dunaju prisostvovalo mnogo delegatov iz vsega sveta.

Po vojni se federacija neumorno bori proti šovinističnim učnim knjigam. Protestirala je pri založbah ter take knjige bojkotala; sledil je uspeh: založbe so ponovno izdale omenjene knjige, izpustivši šovinistične odstavke. Že nekaj let pripravlja federacija vzorno zgodovinsko učno knjigo. Knjiga se sedaj tiska in bo izšla v par mesecih. To bo najboljša knjiga te vrste v Franciji, ker je obdelana z objektivnega, človeškega vidika.

Materijalne zahteve.

V zadevi plač se kongres pridružuje rezolucijam mladoučiteljstva in rezumira to v sledečih resolucijah:

1. Kongres protestira proti prenikemu, t. j. 12% povišanju plač, ki odgovarja dražnjinskemu indeksu 340, medtem ko ta dosega 650.

2. Pričakujoč popolne revizije in izenačenja plač z ostalim uradništvom, zahteva novo mesečno doklado za vse stopnje plač isto.

3. Smatra za neobhodno potrebno razdelitev drž. uradništva le v 30 do 40 kategorij, namesto dosedanjih 1775 kateg.

4. Predlaga ureditev enotne in enake plače za vse učiteljstvo in zahteva, da se do klade budžeta porabijo predvsem za mlajše učiteljstvo.

5. Zahteva odstranitev raznih doklad — razen družinskih — kakor doklad za upraviteljske posle, stanarino itd., ker te delajo nepravične razlike med učiteljstvom. Plača sama naj pa zadostuje, da bo lahko učitelj stanu primerno živl.

6. Zahteva le družinske doklade in sicer 30% osnovne plače za vsakega otroka.

7. Kongres obsoja finančno politiko vlade, ki namerava favorizirati kapitaliste in natovoriti finančna bremena na ramena delavstva, posebno pa državnega uradništva.

Delovanje ožjega sosveta Pov. UJU Ljubljana.

(Poročilo iz seje z dne 28. decembra 1926.)

Otvoritev.

Poverjenik tov. A. Skulj otvori 6. sejo, ugotovi ob navzočnosti vseh članov sklepčnost in prosi stvarne, kratke debate, ker je dnevni red obširen.

Sprejet je bil stavljeni predlog, da se udeležiti kot odposlanca ožjega sosveta ustanovnega občnega zbora društva »Edinstvo« tov. Hočvar in ga. Godčeva, ki naj opozorita zborovalce na kvartnost njihovega poročila.

Odobrenje zapisnika.

Tajnik prečita zapisnik 5. seje ožjega sosveta in poroča o izvršitvi posameznih sklepov, kar vzamejo člani na znanje in odobre zapisnik.

Glede nameščenja učiteljstva naj se napravi ponovno pismeni poziv na predsednike okrajnih učiteljskih društev. Poverjenik pojasni zadevo tov. Štefeta in Kmeta-Završnika ter poravnava s podpisniki znane spomenice. Ker nasprotniki niso objavili v smislu dogovora »Izjave« v svojem glasilu, naj se to pojasni v »Učit. Tovarišu«.

Tajnikovo poročilo.

Tajnik poroča o tekočih zadevah, predvsem o došlih dopisih. Napravili so se sledeči sklepi:

1. Poverjeništvu pooblašamo, da natančno zasleduje Möderndorferjev slučaj. Zanj se moramo zavzeti z vsi silo.

2. Izvršni odbor UJU v Beogradu naj zastavi ves svoj vpliv, da se doseže v bodočem finančnem zakonu preklic, s katerim se je razveljavil zakon o disciplinarnem postopanju napram učiteljstvu in upostavi stari zakon, ker je izročeno učiteljstvo absolutizmu raznih političnih šefov. Prav tako naj deluje z vsemi dopustnimi sredstvi na to, da se čimprej loči šolska uprava od policijske.

3. K odslužitvi kadrskega roka vpoklicani učitelji naj pred potekom odslužitve pravočasno vložijo prošnjo za ponovni sprejem v državno službo, o čemer naj obveste poverjeništvu. V to svrhu naj se izposluje naredba, da sprejme šolska oblast prošnje za učiteljsko službo vsaj 1 mesec pred odslužitvijo brez odpustnice. Uradniška organizacija pa naj deluje na izpremembo zakona glede odslužitve kadrskega roka.

4. Učiteljski pevski zbor naj se podpira materialno in moralno. Na vsa okrajna društva naj se pošlje ponovno primerna okrožnica.

5. Spomenica treh vadniških učiteljic naj se predloži priporočilno na pristojna mesta.

6. Projekt pravil UJU, ki sta ga sestavila tov. Dimnik in Skala na temelju zadavnega referata na državni skupščini v Beogradu, se z malimi izpremembami v načelu sprejme. 1 izvod je poslati izvršnemu odboru v Beograd, 1 pa tov. Skali.

7. Določijo se 4 delegati za občni zbor Zveze državnih nameščencev in upokojencev. Okrajna društva je pozvati z okrožnico, da javijo število članstva in stavijo v proračun po 12 Din od vsakega člana za članarino Zvezi državnih nameščencev.

8. Uredniku »Popotnika« je sporočiti na njegovo pismo, da se mora ožji sosvet striktno držati sklepa delegacije, ki je določila »Popotniku« v proračunu le 15 tiskovnih pol. Obsega nikakor ne moremo in ne smemo prekoračiti in dovoliti prilogo.

9. Tov. Rad. Knafliča je pozvati, da prostovoljno izstopi iz naše organizacije, ker žali neosnovano ožji sosvet in posamezne njegove člane v javnem časopisju. Tov. Menčinu se naroča, da vložijo proti Knafliču tiskovno tožbo, ker neče dati drugače zadostnega zadoščenja.

10. Učiteljsko-dnevničarji morajo plačati isto članarino kot ostalo članstvo, ker ne moremo preko sklepa delegacije.

11. Izvršni odbor UJU v Beogradu je pozvati, naj deluje in posreduje na merodajnih mestih, da se ozirajo pri sestavi »Prosvetnega saveta« na naše predloge.

Enotna fronta uradništva in delavstva.

Državni nameščenci smejo zaupati le v same sebe ter se morajo združiti z ostalim proletarijatom, če se hočejo uspešno boriti proti kapitalizmu in delodajalcu-državi. Federacija je prva, ki je pripravljena stopiti v skupno fronto z ostalim uradništvom.

Kongres se je tudi bavil s pedagoškimi vprašanji. Gdč. Bonet je predavala o praktičnih sredstvih, uporabnih za poučevanje proletarske morale, ki je edina racionalna in humana. Že 2 leti študira federacija problem proletarske morale teoretično in sedaj lahko preide k problemu pedagoške uporabnosti.

Debata o sindikalističnih tendencah je bila kakor običajno živa in zanimiva. Pojavili sta se dve nasprotni struji, komunistična in anarhistična. V večini je bila prva struja.

Kljub neednosti v tendencah je kongres enodušno izvolil za sekretarja federacije znanega socialnega delavca g. Doumangera.

Po kongresu se je vršil miting, na katerem je učiteljstvo vzklikalo proletarijatu mesta Grenoble. Po mitingu se je vršila skupno z delavstvom manifestacija na ulicah, kjer se je pela internacijska in se je protestiralo proti nerepublikanskemu režimu.

Gorup Ljubo.

Blagajnikovo poročilo.

Blagajnik poda v glavnih obrisih poročilo o izvršeni reviziji poverjeništvu za leto 1924., ki ga vzamejo člani ožjega sosveta na znanje. Za leto 1925. bo revizija v nekaj dneh gotova. Delo napreduje počasi, ker revizira odsek temeljito. Poleg tega je treba reševati tudi tekoče zadeve, ki nikakor ne smejo zaostati. Upa, da bo lahko podal celotno revizijsko poročilo na seji širjega sosveta. Sklene se o tem obvestiti vsa okrajna učiteljska društva.

V svrhu enotnega postopanja priporoča sestanek vseh blagajnikov okrajnih učiteljskih društev. Iz ljubljanske oblasti naj bi se sestali v Ljubljani, iz mariborske pa v Celju in na Pragerskem. Sprejeto!

Nadalje poroča o nakupu adresnega stroja. Po temeljiti debati se sklene z nakupom počakati, ker je treba plačati najprej stare obveznosti. Blagajniku se naroča, da stopi v dogovor z upravami vseh listov, ki se tiskajo v Učiteljski tiskarni, zbere podatke in poroča pri prihodnji seji ožjega sosveta in nato predloži nakup adresnega stroja širjemu sosvetu v končno odločitev.

Za učiteljski naraščaj v Mariboru se sklene nakazati 3000 Din iz prispevkov članstva za učiteljski naraščaj, ker je tega plačati društvene lokale.

Urednikovo poročilo.

Urednik tov. Dimnik poda svoje poročilo glede tiska. Pred očmi moramo imeti vedno le stremiljenje za združitvijo vsega učiteljstva.

»Narodni Prosveti« je treba pošiljati več informativnih člankov. Treba bi bilo stalnega prevajalca. Ker se delo množi, priporoča sourednika, ki naj se izuri in je pri rokah za vsak slučaj. Sklene se staviti tozadevni predlog na seji širjega sosveta.

Mladinsko slovstvo.

Ker ne prinaša naš stanovski list izvirne kritike o mladinskih spisih, mladinsko slovstvo pa moramo sami najbolj ceniti, se sklene izročati vse mladinske knjige v vezani in nevezani besedi v recenzijo tov. Jos. Ribičiču, ki naj določi kritika za poezijo sam.

Proračun za II. polovico 1926./27.

Blagajnik tov. Grum kritikuje proračun poverjeništvu za II. polovico poslovnega leta 1926./27., ki ga je sijajela celjska delegacija. Ožji sosvet, da blagajniku naloga, da sestavi nov proračun in ga predloži prihodnji seji ožjega sosveta. Dokončno naj sklepa o njem širji sosvet! V nabavo priporoča kartoteko zaradi lažje in boljše evidence. Sprejeto!

Skupna uradniška organizacija.

Tov. Dimnik poroča, da se je udeležil kot delegat pri Osrednji zvezi večih sestankov. Na njih so predelali pravila. Odbor si je osvojil več naših izpreminjavalnih predlogov. Nekateri pridejo v pretres na občnem zboru. Omenja tudi sestanek s poštino in železničarsko organizacijo, ki so imeli namen poglobiti naše stike v svrhu enotnega nastopanja. Poročilo je vzel ožji sosvet na znanje. Podrobno bo o tem poročal na seji širjega sosveta.

Za občni zbor zveze so se določili 4 delegati. V odbor zveze se predlagata v izvolitev pov. Skulj kot odbornik, tajnik Kobal kot namestnik.

Položaj pri okrajnih učiteljskih društvih.

Poročila, ki so jih podali posamezni člani ožjega sosveta o zborovanjih okrajnih učiteljskih društev, se vzamejo na znanje.

Seja širjega sosveta.

Po kratki debati se sklone, da se vrši seja širjega sosveta UJU — poverjeništvu Ljubljana dne 2. februarja 1927 v Celju. Sestavi se dnevni red, ki ga priobčimo pravočasno.

Samostojni predlogi in nasveti.

1. Prosvetno upravo pozivamo v interesu šolstva in učiteljstva, da čimprej zasede že več mesecev izpraznjeno mesto sreskega šolskega referenta v Murski Soboti.

2. Sprejme se izjava o stališču ožjega sosveta napram drugim organizacijam. Izjavo priobči »Učit. Tovarish«. (Glej št. 21.)

UJU — poverjeništvu Ljubljana, dne 9. januarja 1927.

Andr. Skulj, poverj.

Jos. Kobal, tajnik.

Splošne vesti.

— Novi učni načrti so zopet v finančnem zakonu za leto 1927/28., ki ima stopiti v aprilu 1927 v veljavo. — Finančni zakon vsebuje tudi nefinančne odredbe za poedina ministrstva. Tako se n. pr. pooblašča minister prosvete, da uvede enotni učni program v vseh šolah.

— V čem pooblašča novi finančni zakon za leto 1927/28. ministra prosvete? Minister prosvete se pooblašča, da otvori v Beogradu višjo trgovsko šolo ter višjo pedagoško šolo v Zagrebu in v Beogradu. Minister prosvete sme v sporazumu s finančnim ministrom odobriti uporabo viška preko predvidenih dohodkov narodnih gledališč v Beogradu, Zagrebu in v Ljubljani za izdatke, od katerih zavisi povečanje dohodkov. — Premestitev učiteljev in učiteljic na podlagi razpisa se smatra kot premestitev na prošnjo. Za selitev v tem slučaju ne pripadajo potni in selitveni stroški iz državne blagajne.

— Katere dobrote obeta novi finančni zakon državnim uradnikom? Na uradniško vprašanje se nanašajo razni členi finančnega zakona. Člen 13. pravi: Z novimi zakoni se ne morejo ustvariti novi uradniški položaji in mesta in se ista ne smejo zasedati, dokler se ne določijo krediti. Člen 56.: Začasno izplačani predjuri državnim uradnikom in uslužbenecem za januar, februar, marec in april 1924 na račun prejemkov po uradniškem zakonu iz leta 1923, se morajo definitivno ertati. Člen 76. odreja davčne dolžnosti državnih uradnikov, oficirjev, uslužbencev in upokojencev, razen telesnih delavcev. Vsi ti bodo plačevali dotedanje davke. Državna davčna šola v Beogradu kot organ ministrstva financ je povišana v državno srednjo šolo. Člen 181. določa, da imajo državni uslužbenci meščanskega reda, ki na dan 1. decembra 1925 še niso imeli 10 let službe, pravico na osebno pokojnino šele po 15 službenih letih, za kar se jim prizna pokojnina v višini 60%, za vsakega nadaljnjega pol leta pa po 1%. Polna pokojnina pripada šele po 35 letih. Člen 174. Upokojitev državnih uradnikov glavnih skupin je mogoča samo po predhodnem pristanku ministra financ.

— Ferijalne kolonije za deco. Ministrstvo prosvete je odločilo, da morajo biti vse ferijalne kolonije za deco ločene po spolu.

— Zidanje okrevališč za slabotno deco ob morju in v gorskih krajih. Ministrstvo prosvete je dovolilo Podmladku Rdečega križa, da sme nabirati prispevke v gornjo svrhu, kjer je organiziran po šolah.

— Nošnja knjig v ročnih torbah. Šolski zdravniki so pričeli delovati na to, da se preprovo šolski mladini nošnja knjig v ročnih torbah, ker je to škodljivo zdravju in pospešuje število otrok s skrivljeno hrtenico.

— Praznovanje državnih praznikov. Veliki župan ljubljanske oblasti je odredil, da se ne poje himna »Bože pravde« pri šolskih mašah v cerkvi, razen v sporazumu s cerkveno oblastjo. Ako se himna ne poje pri šolski maši, naj se poje po službi božji v šolskem prostoru, kjer se vrši šolska slavnost.

— Kulturno delovanje učiteljskega izven šole. Ministrstvo prosvete je izdalo odlok, v katerem se pritožuje, da učiteljstvo premalo deluje izven šole. Odlok pravi: Učitelji in učiteljice se pozivajo, da svoj prosti čas posvetijo delu na kulturnem dviganju naroda, v prvi vrsti v selih in se s tem oddolže svoji domovini. Šolski nadzorniki naj dajo direktno za to delo med širokimi masami. Oni morajo prednjačiti v tem delu in dostavljati spisek vseh učiteljev in učiteljic, ki se oddoljujejo v tem, kakor tudi onih, ki ne bodo hoteli delovati v tem pogledu. — Iz tega odloka je razvidno, kako nujno bi bilo potrebno zbrati statistiko našega dela izven šole. S policijskim sistemom, kakor ga uvaja odlok ob koncu, pa se ne vzbuja učiteljstva in je ta sistem — sramoten!

— Ureditve vojaške obveznosti za državne uradnike. Po čl. 47. zakona o ustroju vojske ne more biti nihče drž. uradnik, ki ni odslužil kaderskega roka, izvzemši, če je začasno ali stalno oproščen vojaške obveznosti. V večjih slučajih je bilo ugotovljeno, da se je to določilo prezrlo. Zato je vojni minister zagotovil prosvetno ministrstvo, da točno ugotovi v svojem resoru, kateri uradniki še niso uredili svoje vojaške obveznosti in jih napoti do tega, v bodoče pa da ne sprejema nikogar v službo, ki se ne izkaže s tozadevnimi dokumenti.

— V Mariborski oblasti se uvajajo na prosvetnem polju že nekaj časa slučajni, ki vzbujajo med učiteljstvom mnogo nevolje. Važna — tudi upraviteljska mesta — se od dajajo brez razpisa, ugodna mesta se zase-

3. Šole v Prekmurju ne dobe nobenega kredita za razna popravila. Zastopniku tam mošnjega okrožja se naroča, da opiše dejanski položaj in pošlje dopis poverjeništvu, ki naj ga odstopi pristojni oblasti.

4. Vsi člani ožjega sosveta dobe za časa seje enake dnevnice. Pri vožnji se računajo le faktični izdatki, na železnici pa III. razred.

5. Seje ožjega sosveta se bodo vršile od slej ob sredah popoldne.

Ko pooblaste člani ožjega sosveta vodstvo poverjeništvu, da reši nekatere važne prošnje in želje članstva samo in ker ni bilo več predlogov, zaključijo poverjenik sejo ob 21. uri 5 minut.

dejo preje, predno so prosta, pri razpisu nekaterih — seveda ugodnih mest — je opaziti nenavaden hitric, med tem, ko druga lahko čakajo ne samo mesece, ampak celo leto in še več. Murska Sobotica čaka že pol leta na sres. prosv. referenta itd. Da si je ravno mariborska prosvetna uprava na glasu, da hoče spraviti vsako zadevo pod svoj š, vendar so vedno bolj pogosti slučaji, ki nasprotujejo celi vrsti šš in navadnemu tolmačenju njihove uporabe. V kratkem hočemo natančneje osvetliti nekaj prav kričečih slučajev. Če jih je zagrešil Beograd, bo dal on odgovor; ako jih je pa zagrešil Maribor, naj pa ta nosi posledice.

— Ministrstvo prosvete je odobrilo s odlokom 28. 12. 1926 ONBr. 43.877 na osnovi mišljenja glavnega prosv. sveta S. Br. 111/20 in vsled mišljenja »Umetniškega odd. min. prosvete« U. Br. 2422/26 državni grb, katerega je izdal Učit. dom v Mariboru, ker odgovarja ta grb po svoji izdelavi, kakor tudi po svoji ceni vsem zahtevam. — Naj bi ne bilo pri nas ne razreda in ne šole, kjer bi se pogrešalo to učilo z opisom, ker je ob enem pravi okras vsake učilnice in pisarne!

— Učit. dom v Mariboru je na svoji širši seji 6. t. m. ugotovil razmeroma lep gmošten napredek v l. 1926. Sedaj ima nad 300.000 Din premoženja. To je vsekakor razveseljav uspeh tekom 4 let. Ta uspeh bi bil pa lahko še mnogo večji, ako bi se vsa društva in vsi posamezniki zavedali v polni meri važnosti te institucije ter bi jo podpirali ne samo z redno in polno članarino, ampak pred vsem s širjenjem publikacij UD. Podrobno poročilo se bo podalo na obč. zboru dne 6. III. t. l. Med drugim se je temeljito razmotrivalo vprašanje članarine ter prišlo do zaključka, da naj se izdatno zniža ter na ta način omogoči pristop slehernemu učitelju. Seveda določa članarino končno obč. zbor. Zato naj društva o tem razmišljajo, da pridejo njihovi zastopniki na obč. zbor s konkretnimi in izvedljivimi predlogi.

— Zakon o univerzah. V prosvetnem ministrstvu je izdelan nov osnutek zakona o univerzah. Osnutek je pregledala in odobrila strokovna komisija tako, da pride v doglednem času pred Narodno skupščino. Z novim zakonom dobe naše univerze širšo avtonomijo osobito v personalnih zadevah. Tako bo moral n. pr. prosvetni minister po novem zakonu tekom osmih dni odobriti volitve novih profesorjev, ako jih pa ne bo odobril, bo moral tekom enega meseca odgovoriti univerzitetnemu svetu, zakaj je volitve zavrnil.

— Protialkoholna čitanka. »Brezalkoholna Produkcija« v Ljubljani, Poljanski nasip 10 pripravlja protialkoholno čitanko ter prosi vse vzgojitelje, da ji čimprej sporoče ev. nasvete oz. predloge, da bo čitanka v vsakem oziru popolna. Vsak nasvet je dobrodošel! Prosimo naše članice, da se tej prošnji odzovejo, ker je tudi v interesu našega stanu, da se protialkoholna akcija čimprej postavi na enotne temelje!

— Odlikovanje šolskega nadzornika v g. Fr. Karbaša v Ljutomeru z redom sv. Save se je vršilo 17. decembra minulega leta na željo odlikovanca v skromnem obsegu, in sicer v navzočnosti uradništva in zastopnikov oblastev na glavarstvu. Sreski poglavar g. dr. Hubad je izročil odlikovanec red s posebnim lepim nagovorom, naglašujoč za sluge, ki si jih je stekel g. nadzornik kot kulturni delavec in kot šolnik. Najskrenejše čestitke z željo, naj nosi najvišje odlikovanje še mnogo let! — Učiteljstvo ljutomerskega sreza.

— Odlikovanje tov. M. Kanteta, sres. šol. ref. v pok. Dne 20. dec. pr. l. se je izvršilo pred občinim zbor. kamniškega učit. društva odlikovanje zaslužnega šolnika g. Matka Kanteta. Od vseh strani je prihitelo učiteljstvo, da prisostvuje odlikovanju moža, ki ga pozna kot izbornega šolnika in odkritega tovariša. Prišli so tem raje, ker je bilo to odlikovanje res zaslužno. Odlikovanec je vse svoje moči posvetil prosveti naroda, njemu je bila vedno prva in glavna skrb povzdigniti in širiti šolstvo v okrajih, kjer je služboval. G. sreski poglavar dr. Ogrin je nagovoril slavljenca in nam je v kratkih in jedrnatih besedah orisal njegovo plodno delo za šolo, ki ga je izvršil odlikovanec tekom svojega službovanja kot ljudski in vadniški učitelj, šolski vodja in šolski nadzornik za sežanski, ljubljanski in kamniški okraj. Lepo število krasnih šolskih poslopij se je na njegovo pobudo dvignilo v sežanskem okraju. Tamkajšnje ljudstvo se ga še danes s hvaležnostjo spominja. — Nato mu je pripel na

prsi visoko odlikovanje — red sv. Save IV. vrste: Slavljenec so čestitali dr. Vidic, kot zastopnik vel. župana, dekan Lavrenčič ime nom cerkve, dr. Karba v imenu mesta Kamnik, sreski referent tov. M. Pretner, poverj. tov. Skulj, v imenu zbranega učiteljstva pa tov. predsednik Petrovec. Očividno ginjen se je odlikovanec zahvalil Nj. Vel. kralju za visoko odlikovanje in pozval navzoče, da Mu zakličejo trikratni »Zivijo«. Nato se je zahvalil tudi vsem ostalim govornikom za pri srčne čestitke.

— Dovolite mi opombo k načrtu šolskega zakona. Za šole (tudi meščanske) mora biti točno navedeno, kdo je dolžan plačevati šolskega slugo. Nekje je po svojem umrlem možu prevzela čiščenje mestnih šol njegova vdova. Od septembra 1926 naprej ne dobiva plače — a opravlja dalje svoje delo, ker se boji, da ne bi izgubila službe popolnoma. Občina se izgovarja na neko državno podpuro, katere ne dobi. Na vse to je treba misliti pri izdelavi zakona.

— Dne 26. decembra 1926 se je v Žetalihih poročil tov. Tine Freč, učitelj pri Dev. Mar. v Polju, s tov. Justo Sotošek-ovo, učiteljico na Pilstanju. Kot prič sta bila g. Leopold Filipič in g. Franc Svenšek, oba trgovca in posestnika v Žetalah. — Mlademu učiteljskemu paru — čestitamo.

— Ne bo treba več prošenj za povišico osnovne plače. Opozarjamo na najnovejši postopek glede povišic v osnovni plači, ki ga priobčujemo v »Učiteljskem pravniku«.

— Nova šola — delavna šola. Zanimiva razmotrivanja v tem oziru so v današnjem podlistku.

— Ves zaslužek gospodarske akcije Učit. konvikta se nahaja v neplačanih zastankih. Nujno prosimo, da šol. vodstva poskrbe po ravnajo računov za dobavljene šolske lekarne (s poštnino 40 Din) in Kosmosova učila.

— Šolskih lekarn Učit. konvikta je bilo razprodanih 188. (Kje so ostale šole?)

— Kmečke hiše komendske občine so ozaljšane z zemljevidi Gorenjske ravnine, založenimi pri Učit. Konviktu. Vsa čast g. tovarihu Vugi. Ostali tisoči čakajo posnelcev.

— Veliko izgubo na denarju in zdravju pomeni uživanje prave kave. Ne samo, da nima kava nič redilnega v sebi, uničuje celo organizem. Vse to je treba še drago plačati. Dg popravilo vsaj nekoliko izgubo privedejo gospodinje pravi kavi žitno kavo. S tem je zmanjšan izdatek, hranilna vrednost pijače je pa povečana. Razumne matere gredo še dalje: predvsem otrokom ne kuhajo nič prave kave, in spretna kuharica zna pripraviti celo odrasle, da je mogoče tudi iz same žitne kave pripraviti okusen zajutrek. Ni pa vseeno kakšno žitno kavo uporabljamo. Kakor ni vseeno, če so čevlji iz telečjega, kozjega ali konjskega usnja in tudi ne, če je kruh pšeničen, ržen ali ječmenov, prav tako je razlika med žitnimi kavami. Kdor bo vse to premislil, se bo oddločil samo za rženo kavo, ker ima največ hranilnosti. Izbral bo rženo ŽIKO, ker je baš ŽIKA pripravljena po posebnem tehničnem postopku tako, da je mogoče s kuhanjem izločiti iz nje prav vse hranilne vrednote. Pazite zato pri nakupu na znamko ŽIKA.

Boj za svobodo in neodvisnost učiteljskega stanu.

— Iskra stanovske zavesti. Kjer so v organizaciji zajedljivi in patentirani partizani, posebno pa, kjer je vodstvo v njihovih rokah, organizacija nima pogojev za napredek kakor tudi ne za uspešen razvoj. Nesamostojnost je vir največjega nazadnjstva in zastoja. Politični vodje servirajo svojim ljudem le demagogijo in ti jih slepo ubogajo, namesto da bi odpirali oči za lastno stanovsko človečnost, da bi člani videli, od kod prihaja vse zlo današnjega dne. Zato se ne razburjamo nad razjedinstvom, kateremu bo čas strog sodnik in likvidator učiteljskega desidentizma. — P. J.

— Žarek k stanovski ljubezni. Mi smo krenili na pot, da zberemo v svojem krogu ljudi, ki so nam stanovsko enakopravni. Z njimi hočemo stvoriti borbeno enotno vrsto. Vi zbirate ljudi, ki imajo ideologijo sorodno vaši, da razdvajate enotne vrste. Z njimi hočete vdano hlapčevati političnim strankam ter tako iz njih stvoriti vrste partizanov in nesamestojnih ljudi. Mi nismo za tak način borbe, mi hočemo pokazati v svoji borbi, da so naše metode boljše, naše ideje zdravše in sodobnejše, naša ideologija realnejša, kulturnejša, socialnejša in humanana. Bore se za boljše in poštenejšo pravico, za pravico dela, vidimo pri vas le borbo za pravico protekcije in pritiskanja kljuk za izbranje politične konjunktore in pravico klonjenih tilnikov. S tem programom ste si zadali sami smrt še pred početkom svojega življenja. — P. J.

— Pogled v bodočnost. Ustvarjamo stržen, okoli katerega se zbira učiteljstvo, ki se mu gnusijo vsa nasilja, podlost in nemoralnost današnjikov in jutrajšnjikov. Zdržujemo one, ki vedo, da je treba v našem preporodu korenite spremembe v socialnem in kulturno-političnem pogledu in mišljenju učiteljstva. Ne konkuriramo z onimi, ki niso naše ideologije in hočejo korakati še nadalje ob bergljah strankarskih ideologij. Ne bojimo se nobene konkurence in idejne borbe, ker delamo v dobro vseh in vsakega učitelja. Ko se obračamo do učite-

ljev, ne vprašujemo jih, v kateri stranki so opredeljeni, temveč kakšne so njihove stanovske vrednote in kulturno-prosvetne potrebe ter jim svetujemo sredstva, ki bi pripomogla do ustvaritve njih hrepenenja. Drugače rečeno: Mi odpiramo oči in budimo zavest med učiteljstvom, da vidi, odkod prihaja zlo in da spozna svoje sovražnike. Mi vzbujamo pravo stanovsko zavest. In v tem je del naše borbe: odkrivanje istine! Mi smo izbrali najtežjo pot, ali zato najsigurnejšo in najlepšo. Ta pot plaša samo utrjene invalide stanovske zavesti, a privlači prave, sveže in hrabre bojivnike na branik stanu. Zato je le pomilovati one invalide, ki so šli razjedinstvu stanu v objem. — P. J.

— Invalide ali dezerterje bi imenoval one, ki so proglasili patrijotstvo za svoj patent. Ali ni tako! Vse, kar navajajo, je samo izgovor užaljenega samoljubja. Košček papirja z nanizanim realnim stanovskim programom jih je splašil. Dezertirali so iz skupnih stanovskih vrst. Trdni kot skala in hrabri kot lev, a žal ne za stanovsko — za partijsko korist. Hoteli so se spraviti na učiteljski hrbet. Ko niso uspeli, da ga pohodijo z masko, ga hočete sedaj brez nje. Sicer ostudna naloga je bila prejšnja, vendar se i sedanje ne bojimo, ker stanovska zavest je jaka sila, ki je ne zlomi partijski vpliv.

— Razjedinstvo učiteljskega stanu ima svoje tipične faze. Najprej je šlo za osebo. Ko to ni več vleklo, je bilo geslo sloga, moč, edinstvo stanu. Ko temu ni več verjelo učiteljstvo, je prišlo na vrsto kot bojno geslo narodno in državno edinstvo. Ko to ni več vleklo, se je iz arzenala privleklo naprednost in svobodomiselnost, kakor da bi to bilo v nevarnosti. Radovedni smo, kaj pride po tem na vrsto, ko tudi to več ne bo vleklo. Razjedinstvo hoče torej za vsako celo razjedjenosti učiteljskega stanu, ker je to potrebno gospodom, katerim služijo.

— Katero učiteljstvo v Sloveniji je za narodno in državno edinstvo? Ono, ki je ostalo v UJU, ker to edinstvo tudi v praksi izvaja in je narodno in državno ostalo edinstveno z ostalim učiteljstvom. Oni učitelji, ki so izstopili iz UJU, posnemajo separatistično učiteljstvo, katero so zaradi tega sami svojčas obsojali in jih zaničljivo imenovali učiteljske separatiste. Živelo narodno in državno edinstvo v praksi!

— Človek mnogo premore, posebno na kmetih. Mnogo premore učitelj! More, ako hoče in ga nosi ideal ljudske pravice in vera v delo, ki je v skladu z narodom. Videli smo na deželi učitelje, pri katerih zmanjka besedi, za pohvalo glede dela v skladu z narodom. To so pravi narodni voditelji, za kmeta še posebno, ker upoštevajo njegovo individualnost. Obično se misli, da je kmet nezaupljiv in da sovraži inteligenco. Videli sem, kako se približujejo kmetje s pobožnostjo in s spoštovanjem učitelju, katerega se ne boje in ne zavise od njega samovolje. Ako on dela v njihovih združenjih, vodi čitalnico, podučuje jih v ekonomiji, jim svetuje in uči o vsem, ga vzljubijo. In če je na mestu, ne zahteva zato vidne in materialne hvaležnosti. On je sam in vsemočen v svoji zavesti in samoti, kakor Mojzes na gori Sinaj. Takim učiteljem kliče narod: Vi ste sol zemlje! Brez Vas bi zgnila!

Prosveta.

RAZNI POJAVI NA ŠOLSKEM POLJU.

Da je zadnje dni neko hlastno tavanje na šolskem polju, tega ne more nihče tajiti. Le pogledimo na razne odloke in predpise, kateri naše šolstvo močno tiščijo pod birokratični bič.

Čudno — pa resnično je dejstvo, da ravno oni faktor, ki bi moral šolstvo dvigati in mu dajati nove življenske sile, da ravno ta faktor ustvarja v šoli z vso svojo silo okostenelost. Namesto navzgor, gre vse navzdol.

Uboga učiteljska para pa stopi v javnost s hrepenenjem in ljubečim srcem. Poln navdušenja prične svoje delo v šoli, pa ga zagradi šolski birokratizem in ga komaj pusti priti do sape.

Vse zadnje novotarije na šolskem polju so prazen nič v naših šolah! Mislim tu na nove učne načrte. V teh je vse preje, kakor pa kaka novost, kaka dobra pridobitev za šolo. Ti učni načrti so skrupulo italijanskih oziroma francoskih novotarjev, ki se, prenesene na naše razmere, kaj slabo obnesejo.

Učiteljstva skoraj nikdar ne vprašajo za sodelovanje. Pač, vprašajo ga, pa šele potem, ko je skoraj vse že trdno zasnovano in to kot v zamah in zaničevanje stanu, ki edini dviga in bo v resnici dvignil šolstvo in to ne glede na razne predpise! Ali razbimo predpise za šolo; za ono institucijo, ki pomeni življenje? Kjer vladaj življenje in veselje, niso na mestu predpisi in kjer isti vladajo, pa hira šolstvo. Dokaz temu so nekateri pregoreči šolski referenti.

Podlaga za izvenšolsko delo.

Učiteljstvo pa išči in delaj! Udeležuj se v svojih društvi za pravo povzdigo svojega stanu in šole!

To zadnje težko nalogo si je nadelo učiteljstvo vseh treh šol v Ribnici, ko si je osnovalo pedagoški krožek. Kar mu ne bo mogel nihče nудiti, mu bo dal njegov pedagoški krožek. Ta krožek je zagledal beli dan dne 26. oktobra 1926 in je po svojem sestavu tako urejen, da so v raznih odsekih zastopane vse panoge naše šole. Ozko se je tu strnilo učiteljstvo osnovne in meščanske šole, kar je razveseljivo in skoraj samo ob

sebi umljivo, kajti ako hočemo res le dobro šoli in šolstvu, potem ni skoraj na mestu ločitev učiteljstva osnovne, srednje, strokovne in še seveda visoke šole. Kjer vlada ločitev učiteljstva raznih šol, tam je pač to le mogoče vsled neke višje umske naobrazbe brez srčne kulture, ki noče videti šole, temveč le predmete v šoli.

Snovanje pedagoških krožkov.

Ribniški pedagoški krožek je imel že 2 predavanji, in sicer je referiral tov. Ant. Mervič o zgodovinskem pouku, pisec teh vrstic pa o spisju v delovni šoli. Vršila sta se tudi dva roditeljska sestanka, in sicer v tekočem šolskem letu s predavanji tovarišice Josipine Sedejeve in tov. Ant. Merviča.

Na zadnjem svojem sestanku dne 4. januarja t. l. je podal tov. Janko Trošt kratko osnovo pravil, po katerih se pedagoški krožek pretvori v oblastno potrjeno inštitucijo z izrecno pedagoško zadačo.

Delokrog krožkov.

Pod okrilje pedagoških krožkov spadajo torej vsa dnevna vprašanja našega šolstva, s čimer pa tudi globlje razpravljanje vseh panog pedagogike. Taki krožki bodo šele dali učiteljstvu pravo smer za izvenšolsko delovanje učiteljstva, ki naj obstoji v tem, da podamo ljudstvu kot pravi vzgojitelji neko osnovo prave človeške kulture, ne pa politično zaslepljenost in zagrizenost. Naše delo v šoli naj sega tudi v širše sloje ljudstva, in sicer v pomen razsežnosti!

H. Kmet.

—p Bilanco prosvetnega dela je izdal Vidovičev prosvetno etični pokret v Sarajevu. V isti navaja, da je priredil pokret 1346 predavanj razne vsebine, osnoval je 73 tečajev za nepismene, v katerih se je 2350 ljudi naučilo pismenosti. Tri prosvetne ekspedicije so prepotovale vso državo. V letu 1926. je razposlal Vidovičev pokret med narod 200.000 zvezkov brošur prosvetne in moralne vsebine in osnoval 50 klubov v vseh važnih krajih države. Pokret je deloval tudi na karitativnem polju in je izdal v pomoč poudincem 80.000 Din. Koncem leta 1926. je razpisal natečaj za tri najboljše drame in stavil v to svrhu na razpolago 18.000 Din.

—p Šolskim odrom se priporoča v uprizoritev jako hvaležna mladinska igra v 1 dejanju »Tri želje«, katero je po hrvatskem izvirniku od Ivana Sedmaka priredil za slovenske odre Fr. Roš in jo prepletel z ljubimi pesmicami. Pevske točke je uglasbil Ciril Pregelj. Kdor se zanima za igro, naj piše tov. Cirilu Pregelju, učitelju v Celju.

—p Tednik »Novi čovjek« in revija »Uzgjatelj« sta glasili Vidovičevega pokreta. Ta pokret je potom predavanj šol, tečajev, brošur in časopisov deloval v letu 1926. med več kot pol milijona ljudi in to le v smeri moralnega in kulturnega napredka človeštva. Če bi imeli v državi več takih klubov, bi se kulturno in ekonomsko stanje našega naroda mnogo izboljšalo.

—p Za našo pedagoško knjižnico. Tov. Jauševac Fran je daroval »Popotnika« letnik 1921. Iskrena hvala!

Vestnik meščanskih šol.

— Meščanskih šol imamo sedaj v naši državi 161 (131 javnih in 30 privatnih). Po posameznih pokrajinah se razdelijo: V Sloveniji 38 (29 in 9), v Hrvatski in Slavoniji 49 (42 in 7), v Dalmaciji 22 (20 in 2), v Bosni in Hercegovini 25 (15 in 10) v Vojvodini 26 (25 in 1) in v Zetski 1 privatna. »Udruž. učit. gradj. škola« izdaja mesečno časopis »Grajanska škola«, ki prinaša članke v latinici, cirilici in tudi v slovenščini. Naročnina znaša za celo leto 80 Din in se pošilja Danici Balog, učiteljici v Zagrebu, Mesnička ul. 18. Upravnik lista pa je Drag. Humek, ravnatelj meščanske šole v Mariboru. — J. B.

Učiteljski pravnik.

—š Semestralne počitnice na osnovnih šolah prično ob 12. uri v soboto pred 1. februarjem in trajajo do vstetega sledečega torka 1. februarja. (Glej Fink IV. — 107 in Rač. Katalog 1926./27. — stran 25 — odstavek D — točka 5.). — Do sedaj še ni drugega odloka. Primerno pa bi bilo, da šolska oblast izda zadevni odlok, da ne bo različnega postopka, kakor lani.

—š Katere vloge je treba kolkovati? Generalna direkcija posrednih davkov je izdala pod št. 6306 od 26. II. 1924 o tem sledečo odločbo: Kolkovati je vse prošnje za dopuste po čl. 110 čin. zak. — Prošnje za dopuste, ki so odrejeni drž. urad. po čin. zakonu, ni treba kolkovati. — Vse prošnje za

bolezenske dopuste je treba kolkovati. — Prošnje, s katerimi se prosi za popravek dekreta o uvrstitvi v položajni plači, ni treba kolkovati, a se pobere taksa naknadno, če se izkaže, da je bila prošnja neopravičena.

—š Izdavanje uverenj o vojni službi v svrhu reguliranja službenih let. Kdor rabi takšno uverenje, se mora obrniti do pristojnega vojnega okrga. Vojni okrug zbere najprej potrebne podatke. Vsak prosilec mora v svoji prošnji točno navesti, za kako uverenje prosi in v katero svrhu in katere podatke mora vsebovati uverenje.

—š Prevod na višjo stopnjo osnovne plače. — Postopek. Da se ubrzi in poenoti postopek pri avtomatskem prevajanju na višjo stopnjo osnovne plače, je odredilo ministrstvo prosvete: 1. da prosvetni oddelki odslej ne predlagajo več za vsakega napredovanja posebnega spisa, nego mesečno do 16. vsakega meseca »Spisek prevedencev na višjo stopnjo osnovne plače« po priloženem vzorcu, in sicer v dveh izvodih; 2. sreski šolski nadzorniki naj predložijo prosv. oddelku vnaprej najkasneje do 15. vsakega meseca za svoj srez tak »Spisek«, točno urejen po Službenih listih. Vanj naj vnesejo vse učitelje svojega sreza, ki v smislu čl. 106. čin. zak. prihajajo v poštev za izplačilo po napredovanju v osn. plači 1. dne prih. meseca; 3. na podlagi teh sreskih spisov izvrši v smislu pooblastila min. prosvete, odl. 4151/25., prosvetni oddelke vsa napredovanja, izdaja o tem uverenja ter povzroči pri računovodstvu delegacije min. financ izplačilo. Učitelje, ki iz ozira na predpis čl. 48. zak. niso mogli napredovati, je istočasno o tem obvestiti, v »Spisek« pa je vnesti tudi te učitelje; 4. z ozirom na ta predpis je posebno vlaganje prošnje za napredovanje v osnovni plači od strani učiteljstva nepotrebno, pač pa si morajo sreski šolski nadzorniki urediti točno tozadevno evidenco, eventualno na osnovi tostvarnih poročil šolskih upraviteljev začetkom vsakega meseca vnaprej.

Učiteljski pevski zbor.

—pev Kot podporniki k pevskeemu zboru učiteljstva UJU so pristopili z letnim prispevkom 12 Din iz »Okrajnega učit. društva Maribor-okolica«, po zaslugi naše neumorne pevke-tovarišice, gdč. Ljudmile Skrbinškove, sledeči tovariši in tovarišice:

Bizjak Franja, Lutman Marica, Robič Ivan, From Vekoslav, Košutnik Silvester, Šijanec L., Firm Štefan, Cujnik Jelica, Verčko Josipina, Kotnik Franjo, Vauda Mirko, Grlinger Roza, Logar Tina, Gornik Slavica, Jakopec Karl, Mavrič Peter, Vodošek Marg., Ravnicer Helena, Šket Marijana, Ivanuš Valentin, Vasič Minka, Fabijan Zinka, Dolar Zora, Borštner Jožica, Žoher Eda, Kožuh Vilma, Ašič Ivanka, Rojko Milica, Ambruš Ana, Tušek Bogdan, Skrbinšek Ignacij, Rozbaud N., Bregant N., Mejovšek Rado, Črnko Jernež, Čepe N.

Vsem navedenim iskrena hvala za požrtvovalnost! Bili ste prvi! Želimo, da vam sledi cela armada slov. učiteljstva. Podprite nas sedaj — kasneje podpre zbor slov. učiteljstvo v celoti.

—pev Tečaj pevk 9. in 10. t. m. se je obnesel zelo dobro. Pevci posnemajte tovarišice in pridite polnoštevilno 15. in 16. t. m. Tečaj se vrši v Glasbeni Matici, kakor je navedeno v okrožnici. Odbor.

Stanovska organizacija.

Vabila

— Učit. društvo za kočevski okraj ima svoj redni občni zbor dne 15. t. m. takoj po prihodu dopoldanskega vlaka v Kočevju.

— Učiteljsko društvo za marenberški okraj ima svoj redni občni zbor v soboto, dne 15. jan. 1927 v Vuhredu na osnovni šoli ob 9. uri. Vzpored: 1. Čitanje zadnjih zapisnikov. 2. Dopisi. 3. Poročilo funkcionarjev. 4. Proračun. Članarina. 5. Volitve. 6. Projekt šolskega zakona. Poročata tov.: Lešnik in Pahor. 7. Slučajnosti. 8. Rokotvorni tečaj pod vodstvom tov. Kosa. Odsotnost opravičite! — Predsednik: Jurančič.

Književnost in umetnost.

Vse tu navedene knjige in publikacije se dobe v Učiteljski knjižarni v Ljubljani. Frančiškanska ulica št. 6.

—k Hartley Manners, Peg. »Srček moja«. Vseloigra v treh dejanjih. Poslovenil O. Šest. Zbirka »Oder« 16. snopič. V Ljubljani 1927. Založila Tiskovna zadruga. Str. 99. Cena 18 Din.

—k Henrik Sienkiewicz. »Potop«. Iz poljsčine prevlel dr. Rudolf Mole. Izšel je 11.—12. snopič. Založila Tiskovna zadruga v Ljubljani. Vsak dvojni snopič velja 20 Din in se naroča pri založniku.

Učni načrt za žensko ročno delo.

katerega je sestavilo »Društvo učiteljic v Ljubljani« na svojem rednem občnem zboru dne 27. decembra 1926.

Smoter. Razvijanje obče spretnosti in vaje v uporabljanju orodja z izdelovanjem predmetov, ki vadijo oko in smisel za oblike, obrazujejo voljo za delo in cenjenje dela vobče, izpodbujajo na samodelavnost in pazljivost, navajajo na marljivost in vztrajnost, na red, točnost in čistoto, pripravljajo na praktično uporabljanje dela v življenju. Posebno pozornost je treba obračati na narodno ornamentiko.

1. šolsko leto.

Šivanje: gobelinski vbod: a) debel papir, b) na debelo blago. Uporaba na poljubnih predmetih. Kvačkanje: ovijanje prejice na prst; začetek dela; povlačanje prejice s kvačko. Izdeluje se verižna neovita in enkrat ovita petlja. Uporaba na predmetih. Material bel in debel.

2. šolsko leto.

Šivanje na debelem platnu z modrim ali rdečim bombažem, in sicer: redki šiv, prešiv, zručnanjen obrobek in obšiv. Uporaba na predmetih. Kvačkanje: dvakrat ovita petlja in luknjice. Lahke vložke ali čipke. Pletenje: osnutek, desna in leva petlja, skrajna petlja. Uporaba n. pr. umivalna krpa.

3. šolsko leto.

Šivanje: a) križni vbod na juti (narodni motivi). Uporaba n. pr. torbica, prtiček, blazinica za šivanke itd.; b) obrobjanje robca z navadnim robom in zaznamovanje s črkami.

Kvačkanje: težji vzorci.

Pletenje: naroke in otroške nogavice. Material bel in debel.

4. šolsko leto.

Šivanje: a) predpasnik. Zankanje: zobčki z debelo prejico. Uporaba po predmetih. Kvačkanje: težji vzorci. Pletenje: moška nogavica.

5. šolsko leto.

Šivanje: a) srajca z zankanjem; b) robec z živim robom.

Pletenje: ženska nogavica; podpletanje in mašenje.

Kvačkanje: težje čipke in vložki.

6. šolsko leto.

Šivanje: a) prevleka s priprostim belim vezenjem, ali s kvačkanimi vložki in gumbnice; b) srajca s priprostim vezenjem.

Pletenje: ženska nogavica, podpletanje in mašenje.

7. šolsko leto.

Šivanje. Risanje in prikrojevanje ženske srajce in hlače.

Šivanje s strojem in na roko ženske srajce in hlače; izdelava se še en poljuben, enostaven perilni kos.

Zankanje in belo vezenje.

Krpanje perila in mašenje nogavic.

8. šolsko leto.

Šivanje enostavnih oblek in bluz z raznimi narodnimi motivi.

Šivanje kombinaž, n. pr. životek in hlače ali kak drug perilni kos.

Krpanje perila in mašenje nogavic.

Načrt se prilagodi krajevnim razmeram.

Utemeljeni izpreminjevalni predlogi se bodo po možnosti upoštevali, ako jih poda pisano društvo prejme vsaj do 1. febr. t. l.

Društvo učiteljic v Ljubljani,

I. drž. dekl. osnovna šola pri Sv. Jakobu.

Rokotvorni pouk.

Vse potrebščine za

KNJIGOVEŠTVO IN KARTONAŽO dobite najceneje v trgovini

„ŠAGRIN“ dr. z o. z. LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 6. (nasproti Hotela Union.)

★

MALI OGLASI

★

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. — Najmanjši znesek Din 5.—

NOVA ŠOLSKA TABLA
dvojna, na škripcih, se
ugodno proda. Ponudbe
na upravo U. T.

**ZGODOVINSKO UČNO
SNOV,**

ki jo predpisuje novi učni
načrt, dobite v J. Nerat:
»Zgodovinski čitanki«, ki
jo je založila Učit. tiskarna
v Ljubljani. Cena je 15 Din.

UPRAVA POPOTNIKA
ima več nevezanih letni-
kov Popotnika na prodaj
do leta 25/26 à 20 Din od
leta 25/26 à 50 Din. Dalje
ima posamezne številke
vseh letnikov à 5 Din kom
na razpolago.

UPRAVA ZVONČKA
ima več vezanih in ne-
vezanih letnikov na pro-
daj in sicer boljše veza-

ne à 60.— Din, navadno
vezane à 45.— Din in
nevezane à 30.— Din.
Dalje ima nesheto posa-
meznih števk vseh let-
nikov à 3.— Din komad
na razpolago.

**Z LAHKOTO DOSEŽA-
TE DOBRE USPEHE
PRI POUKU.**

ako imate uvedene roč-
ne zemljevide kulturnih

skupin, katere je izdal
Učit. dom v Mariboru.
Izšli so sledeči: I. Po-
horje s Kozjakom, — II.
Slov. gorice s pujskim
in dravskim poljem, —
III. Prekmurje z Medi-
murjem, — VI. Celjska
kotlina s Spodnjim slov.
Posavjem, — V. Ljub-
ljanska in Mariborska
oblast (Slovenija). Cene
znižane.

Pravkar izšlo!

NOVO!

Pravkar izšlo!

A. Novak: RISANJE s podrobnim učnim načrtom in na- vodilom za prvih osem šolskih let.

Delo obsega v posebnih ovitkih predloge za I.—II., posebej za III., za IV., V., za VI.—VIII., posebej perspektivo za VI.—VIII. in naposled geometrijsko risanje za VI.—VIII. šolsko leto. Na čelu predlogom je drobna 52 strani broječa knjižica s potrebnimi navodili in podrobnim učnim načrtom za vsa leta osnovne šole. — Cena v močni lepenki opremljeni zbirki z okusnim zunanjim napisom znaša Din 500.—

Novakovo »Risanje« je odobreno od prosv. odd. za Slovenijo ter je neobhodno potrebno učilo za vsako osnovno in meščansko šolo. Da se omogoči nakup znamenitega dela, je založništvo pripravljeno dovoliti učiteljstvu plačevanje v 2—4 zaporednih mesečnih obrokih.

Naročila sprejema KNJIGARNA UČITELJSKE TISKARNE V LJUBLJANI, Frančiškanska ul. 6.

Šolske zvezke po konkurenčnih cenah, iz najboljšega papirja s pivnikom izdeluje Učiteljska tiskarna v Ljubljani, Frančiškanska ul. 6. Učiteljstvo opozarjamo, da naj uvede te zvezke v šole in naj zahteva v trgovinah zvezke Učiteljske tiskarne.

Zvezki se prodajajo v korist »UČITELJSKEGA KONVIKTA« v Ljubljani in »UČITELJSKEGA DOMA« v Mariboru.

Glavni in odgovorni urednik Ivan Dimnik v Ljubljani. Za oglasni del odgovarja Rado Grum v Ljubljani. Izdajatelj: UJU — poverjeništvo Ljubljana, odgovarja Andrej Skulj v Ljubljani. Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani; zanjo odgovarja France Štrukelj v Ljubljani.